

Informatienota

Onderwerp Implementatieplan SPA: omgekeerd inzamelen in Haarlem	
Nummer	2017/183828
Portefeuillehouder	Sikkema, C.Y.
Programma/beleidsveld	5.3 Overige beheerstaken
Afdeling	GOB
Auteur	P. Tobben/W. Dieben
Telefoonnummer	023-5113917 / 023-5113263
Email	ptobben@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Om de ambitie van het Strategisch Plan Afvalscheiding te verwezenlijken is een implementatieplan opgesteld. Het college informeert de commissie Beheer over de belangrijkste maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invoeren van omgekeerd inzamelen (grondstoffencontainers dichterbij huis, restafvalcontainers verder weg). • Wijk voor wijk ombouwen van een deel van de bestaande ondergrondse restafvalcontainers tot grondstoffencontainers. • Uitscheiden van duocontainers (voor PBD en papier) bij laagbouwwoonwoningen.
Behandelvoorstel voor commissie	<p>Het college stuurt de informatienota ter informatie naar de commissie Beheer.</p> <p>De financiële consequenties van het Implementatieplan worden met de kadernota 2017 behandeld.</p>
Relevante eerdere besluiten	<p>Eerdere relevante besluitvorming</p> <p>- Opinionota SPA (2016/148113) in commissie Beheer d.d. 12 mei 2016 behandeld en door de gemeenteraad vastgesteld met de kadernota 2016 d.d. 30 juni 2016.</p> <p>- Halfjaarlijkse voortgangsbrief SPA d.d. 13 februari 2017 (2017/79260), in commissie beheer van 2 maart 2017</p>
Besluit College d.d. 16 mei 2017	<p>1. Het college stelt de informatienota aan de commissie Beheer vast.</p> <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

Haarlem gaat het huishoudelijk afval beter scheiden. De ambities zijn 68% afvalscheiding en 130 kg restafval per inwoner per jaar in 2022. Met het vaststellen van de kadernota 2016 heeft de raad zich voor deze ambitie uitgesproken (n.a.v. de opinienota SPA 2016/148113). Dat is in lijn met de landelijke doelstellingen. Met de brief van 13 februari 2017 (2017/79260) bent u geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het Strategisch Plan Afvalscheiding (SPA). In deze brief stond dat plastic, blik en drankkartons (PBD) in grondstoffencontainers zal worden ingezameld in plaats van in plastic zakken. Om de inwoners van Haarlem te helpen bij het zelf scheiden van hun afval is een implementatieplan opgesteld. Dit plan (Omgekeerd inzamelen in Haarlem) is als bijlage 1 bij deze nota gevoegd. U wordt gevraagd kennis te nemen van de belangrijkste maatregelen uit het plan. Met de kadernota 2017 worden de financiële consequenties van het implementatieplan voor 2018 vastgesteld (met een doorkijk naar 2019 en verder).

2. Kernboodschap

In Haarlem wordt afval scheiden door 'omgekeerd inzamelen' ingevoerd

Het wegbrengen van grondstoffen zoals papier, plastic, textiel, glas en gft wordt voor bewoners gemakkelijker (want er komen meer grondstoffencontainers) en het wegbrengen van restafval wordt lastiger (want er komen minder restafvalcontainers). Daardoor stimuleren we de Haarlemmers om hun afval gescheiden aan te bieden.

Per wijk worden ondergrondse restafvalcontainers omgebouwd tot grondstoffencontainers

Het totaal aantal containers blijft ongeveer gelijk en ongeveer de helft hiervan wordt omgebouwd. Er zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaande containers en bestaande locaties. Om maatwerk te kunnen leveren worden de maatregelen per wijk ingevoerd. Een integrale invoering per wijk zorgt voor de hoogste opbrengst en beperkt tijdelijke maatregelen. Het voorzieningenniveau is meteen op peil.

De implementatie start in het laatste kwartaal van 2017 met drie wijken en wordt voltooid in 2020. In 2021 kunnen alle Haarlemmers gemakkelijk hun afval scheiden. De wijkraden worden betrokken bij de implementatieplannen per wijk. De bewoners worden voorafgaande aan de invoering geïnformeerd. Er worden afvalcoaches ingezet om de Haarlemmers tijdens de transitie te informeren, begeleiden en stimuleren.

Bij laagbouwwooningen worden duocontainers uitgedeeld

Er is al een proef gedaan met het gebruik van duocontainers voor het gescheiden inzamelen van PBD en papier. De bewoners zijn tevreden en het inzamelresultaat is goed. De komende jaren worden daarom duocontainers uitgedeeld bij alle geschikte laagbouwwooningen in de stad. De eerste 3.000 wordt eind mei en begin juni van dit jaar uitgedeeld.

3. Consequenties

Het afvalscheidingspercentage gaat omhoog door bronscheiding

Met de genoemde maatregelen faciliteert de gemeente de mogelijkheid om beter afval te scheiden. Deze bronscheiding leidt naar verwachting tot een verhoging van het afvalscheidingspercentage van 38% (2016) naar 51% (2021). De gemeente faciliteert maar de inwoners van Haarlem moeten het zelf doen.

Met het AEB (Amsterdam Energie Bedrijf) heeft de gemeente een overeenkomst getekend om vanaf 2018 gebruik te maken van de nascheidingsinstallatie, die op dit moment wordt gebouwd. Dit verhoogt het percentage naar verwachting nog eens met 6%. Een goede bronscheiding van papier en gft (dat zijn stoorstoffen in de installatie) is een voorwaarde voor

een succesvolle nascheiding. Met SPA levert Haarlem hier een belangrijke bijdrage aan. De nascheiding is geen onderdeel van het implementatieplan maar is een aanvulling hierop.

Het invoeren van een beloningssysteem kan het afvalscheidingspercentage verder verhogen

Nadat het omgekeerd inzamelen is ingevoerd kan de invoering van een financieel beloningssysteem voor het afval scheiden (diftar) het scheidingspercentage met naar verwachting nog eens 11% verhogen tot 68%. Het invoeren van een beloningssysteem is geen onderdeel van het implementatieplan en wordt pas later ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

De Afvalstoffenverordening moet worden aangepast

Het aanpassen van de verordening is nodig om invoering van omgekeerd inzamelen mogelijk te maken. De aangepaste verordening wordt na de zomer ter besluitvorming voorgelegd.

De verantwoordelijkheid voor het scheiden van huishoudelijk afval ligt bij de inwoners

Met het SPA sluit Haarlem aan bij de landelijke ambities die zijn neergelegd in het landelijke programma Van Afval Naar Grondstof (VANG). Door het invoeren van bronscheiding worden de inwoners van Haarlem gestimuleerd om producten, materialen en grondstoffen op een hoogwaardige manier te hergebruiken en leveren we een flinke bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van de stad. Door bronscheiding leggen we de verantwoordelijkheid voor het milieu waar die hoort: bij de inwoners.

Het resultaat kan per wijk verschillen.

We nemen bijvoorbeeld aan dat het afval scheiden in wijken met veel hoogbouw lastiger zal zijn. Het procesteam SPA volgt de pilots en ontwikkelingen in den lande in vergelijkbare wijken op de voet. In de Vijfhoek en de Leidsebuurt, waar vaak geen ruimte is voor gft-rolcontainers, loopt op dit moment een pilot met een schillenboer (met paard en wagen) om het beginnen met het scheiden van gft te stimuleren. Door de invoering per wijk kan maatwerk geboden worden. Afvalcoaches, de campagne ('Wij Haarlemmers scheiden ons afval') en pilots worden effectief en doelgericht ingezet om bewoners zo veel mogelijk te helpen en stimuleren.

4. Vervolg

Op 29 mei 2017 is er een technische sessie om het implementatieplan aan de commissieleden toe te lichten. In het najaar zal de aangepaste Afvalstoffenverordening worden vastgesteld, dit is een bevoegdheid van de raad. Eind 2019 legt het college een voorstel aan de raad voor t.b.v. het invoeren van een financieel beloningssysteem voor het afval scheiden.

Twee keer per jaar wordt u met een voortgangsbrief over SPA geïnformeerd. De financiële consequenties van de SPA-maatregelen worden elk jaar bij de kadernota behandeld.

5. Bijlagen

Er is 1 bijlage: Implementatieplan SPA: omgekeerd inzamelen in Haarlem.